Wiadomości Uczelniane

Nr * 11 maj · 1992

Z PRAC SENATU

Osiemnaste w tej kadencji posiedzenie Senatu, które odbyło się 20 maja br. miało następujący porządek obrad:

1. Sprawy osobowe i organizacyjne.
2. Sprawy studenckie:
   - powołanie uczelnianych komisji do spraw naboru,
   - ustalenie pensum dydaktycznego na rok akademicki 1992/93.
3. Nowa wersja algorytmu Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego dotycząca finansowania działalności podstawowej Uczelni.
4. Ustalenie narzutów kosztów pośrednich dla prac wykonywanych na podstawie umów i porozumień zewnętrznych.
5. Zapytania, komunikaty i wolne wnioski.
6. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu w dniu 15 kwietnia br.

Prorektor ds. nauki prof. Jerzy SKUBIS prowadzący posiedzenie pod nieobecność rektora poinformował członków Senatu o zatwierdzeniu przez Centralną Komisję do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych habilitacji dr. inż. Mariana ŁUKANISZYNA adiunkta na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki naszej Uczelni.

Prof. dr hab. inż. Józef SUCHY z Wydziału Mechanicznego złożył podanie rozpatrzone pozytywnie, o zatrudnienie na pierwszym etacie w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu.

Senat na podstawie wniosku dziekana Wydziału Mechanicznego, uchwalonego przez Radę Wydziału wyraził zgodę na przekształcenie Zakładu Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn w Katedrę Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn.

Senat pozytywnie zaopiniował wniosek dziekana Wydziału Mechanicznego, złożony za zgodą Rady Wydziału o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu doc. dr. hab. inż. Wojciecha SIŁKĘ.

Zgodnię ze statutem WSI w Opolu Senat zatwier-

c.d. na str.2

WYWIAD Z...

Z inż. Adamem VINCENTEM ekspertem BESO rozmawia Krystyna DUDA

● Przyjechał Pan do Opola jako ekspert BESO. Czy zechciałby Pan przybliżyć czytelnikom charakter i działalność tej instytucji?

Początki działalności BESO wiążą się z utratą kolonii przez Wielką Brytanię. British Executive Service Overseas, bo tak brzmi jej pełna nazwa, zajęła się pomocą dla krajów postkolonialnych poprzez opracowywanie ekspertyz, organizowanie wyjazdów ekspertów, którzy tam prowadzili szkolenia, kursy w dziedzinach tego wymagających. Eksperci BESO dawali swoją wiedzę, swój czas krajom, które wtedy tego potrzebowały. Instytucja ta finansowana jest przez brytyjski MSZ, izby handlowe, indywidualnych finansistów, a wśród jej protektorów są członkowie rodziny królewskiej.

Z czasem BESO swoją inicjatywę rozszerzyła na inne kraje, wśród nich i Polskę, zwłaszcza od chwili gdy weszła Ona do grupy krajów demokratycznych. Warto dodać jeszcze, że aktualnie szefem BESO jest Polak pan Wojciech PILAWSKI.

Celem mojego pobytu w Polsce jest wygłoszenie cyklu wykładów i przygotowanie gruntu do całej serii wykładów z dziedziny, w której jestem ekspertem, a która jest tu potrzebna.

● W jaki sposób trafił Pan do BESO?

W Londynie działa od wielu lat klub polskich biznesmenów-London Polish Business Club. Członkami jego są w większości ludzie mający za sobą wieloletnie doświadczenie zawodowe, często już na emeryturze, a więc dysponujący czasem i dużą wiedzą w różnych dziedzinach.

Kiedy w Polsce wybuchła demokracja, postanowiliśmy też coś dać od siebie. Przyświeca nam idea: "Polska nauczyła mnie czytać i pisać, chcę się Polsce odwdzięczyć". Członkowie naszego klubu postanowili, że będą dawać gratis ekspertyzy, doradztwo polskim przedsiębiorstwom, raczej państwowym. Najpierw skontaktowaliśmy się z brytyjskim funduszem nauczania dla krajów świeżo zdemokratyzowanych licząc na sfinansowanie kosztów tego przedsięwzięcia. Okazało się jednak, że trudno znaleźć zainteresowanych w Polsce. To trwało około dwóch lat. Nasz klub utrzymywał również kontakty z BESO.

Ze strony polskiej kontakt z różnymi instytucjami i fundacjami w Wielkiej Brytanii starał się nawiązać Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Centralna Komisja Szkolnictwa Elektrycznego. Kontakt z BESO okazał się efektywny. Dzięki staraniom doc. Jerzego HICKIEWICZA i prof. Piotra WACHA znalazłem się w opolskiej uczelni. BESO sfinansowało koszty mojego przyjazdu, Uczelnia pokrywa koszt mojego pobytu.

●Co jest tematem Pana wykładów i jak przedstawia się program pobytu w Polsce?

Tematem moich wykładów jest przemysłowy marketing czyli organizacja sprzedaży technicznej i usług oraz funkcjonowanie przedsiębiorstw w warunkach gospodarki rynkowej. Problematyka ta nie jest z Uczelnią powiązana zbyt ściśle, przynajmniej na razie, ale na Uczelni jest odpowiednie miejsce do prowadzenia takich wykładów i kursów. Na Zachodzie szkoły, w których prowadzone są kursy dla młodych ambitnych kierowników, również funkcjonują przy wyższych uczelniach.

Program mojej wizyty obejmuje dwa ośrodki akademickie: Wyższą Szkołę Inżynierską w Opolu oraz Politechnikę Śląską w Gliwicach. Wygłosiłem wykłady na trzech wydziałach waszej Uczelni, w Zarządzie Opolskiego Oddziału SEP-u, w BESEL-u, w firmie ALMATEX, w Elektrowni Opole, w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Remontowym Energoserwis w Lublińcu. Podobnie program przedstawia się w Gliwicach.

●Jak ocenia Pan zainteresowanie tym zagadnieniem?

Przemysłowy marketing jest specyficzną dziedziną wiedzy, której nie można nabyć z jednego podręcznika. Jest ona efektem wieloletnich doświadczeń. Bez właściwych funkcji marketingowych trudno sprzedać swoje produkty i usługi. Znajomość marketingu w Polsce nie jest powszechna. Praktykowane jest raczej intuicyjne wyczucie niż rzetelna fachowość. Stąd zainteresowanie tematem wykładów było dość duże i na uczelniach i w przedsiębiorstwach.

●Czy planowane są dalsze wykłady i wizyty ekspertów BESO?

Z inicjatywy Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektryków Polskich powstał program dalszego szkolenia. Podstawą do jego opracowania stały się programy nauczania w istniejących już w Polsce szkołach biznesu - Business School. Przedstawia się on następująco. Pełny kurs obejmowałby wykłady dla studentów i ludzi z przemysłu prowadzone przez jeden lub dwa dni w miesiącu przez kilka kolejnych miesięcy. Wykładowcami byliby eksperci BESO. Wykłady będą prowadzone w języku polskim. Zajęcia z niektórych przedmiotów na przykład prawo pracy prowadzone będzie przez Polaków z Polski ze względu na specyfikę zagadnienia. Są to jednak na razie tylko projekty, a do ich realizacji potrzebne jest spełnienie wielu warunków. Myślę, że całość przedsięwzięcia jest na dobrej drodze.

●W jaki sposób został Pan polskim biznesmenem w Wielkiej Brytanii?

Wojna sprawiła, że zmuszony zostałem do ucieczki z kraju, ze Lwowa. Stało się to w kwietniu 1940 roku. Przez Rumunię dostałem się na Zachód, najpierw do Francji potem do Wielkiej Brytanii. Wstąpiłem do wojska, byłem pilotem bombowym. Po wojnie w 1946 roku skończyłem studia w Edynburgu i rozpocząłem pracę w przemyśle brytyjskim, następne lata to praca w Australii. W swojej karierze zawodowej zajmowałem się głównie sprzedażą techniczną. Byłem najpierw kierownikiem brytyjskiego eksportu obrabiarek do krajów Europy, potem eksportu światowego. Zajmowałem się również konsultingiem w sprawie eksportu technicznego brytyjskich firm do krajów tzw. demokracji ludowej.

Stąd moje wcześniejsze kontakty zawodowe z Polską, które mam nadzieję teraz również będą się rozwijać.

Od pięciu lat jestem już na emeryturze, mieszkam w Londynie i chcę swoim doświadczeniem przysłużyć się Polsce.

Dziękuję za rozmowę i życzę pomyślności w realizacji planów.

c.d. z prac Senatu

dził skład uczelnianej komisji ds. rekrutacji na studia w roku akademickim 1992/93:

przewodniczący - dr Zygmunt KASPERSKI, prorektor ds. studenckich,
sekretarz - Ewa PRZYSTAJKO,
członkowie - dr inż. Henryk NOWAK z Wydziału Budownictwa,
- dr inż. Bogusław GRONOWSKI z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki,
- dr inż. Zbigniew ZALISZ z Wydziału Mechanicznego,
- stud. Joanna KOLAŃSKA IV rok Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, Samorząd Studencki.

Senat ustalił w roku akademickim 1992/93 dla pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych zgodnie z art. 101 ustawy o szkolnictwie wyższym następujące wymiary pensum dydaktycznego (w godzinach obliczeniowych):

- rektor, prorektorzy, dziekani wydziałów, dyrektor instytutu	120 godz.
- prodziekani, z-ca dyrektora instytutu	150 godz.
- profesorowie z tytułem naukowym	180 godz.
- pozostali pracownicy naukowo-dydaktyczni	210 godz.
- starsi wykładowcy	300 godz.
- wykładowcy	360 godz.
- lektorzy, instruktorzy oraz osoby zatrudnione na stanowiskach równorzędnych	540 godz.

Opiekunowie I lat studiów dziennych mogą otrzymać zniżkę pensum o 30 godz. Decyzję w tej sprawie na wniosek dziekana podejmuje rektor.

Prorektor ds. studenckich dr Zygmunt KASPERSKI przedstawił nową wersję algorytmu dotyczącą finansowania działalności podstawowej Uczelni i omówił jak poszczególne jego parametry wpływają na wielkość dotacji.

Senat ustalił narzut kosztów pośrednich przy realizacji prac naukowo-badawczych wykonywanych na podstawie umów i porozumień zewnętrznych, w tym prac realizowanych na zlecenie KBN-u w wysokości 55 %. Ustalony poziom narzutu obejmuje prace realizowane od 1 czerwca br. i może być stosowany w odniesieniu do prac nie zakończonych, a wykonywanych od 1 stycznia 1992 roku.

Aktualnie w Uczelni realizowanych jest 41 tematów prac za 3 mld. 50 mln. zł.

Senat wyraził zgodę na przystąpienie Wyższej Szkoły Inżynierskiej w charakterze fundatora-założyciela do Fundacji na Rzecz Rozwoju Nauki na Śląsku Opolskim. Uczelnia zadeklarowała kwotę 1 miliona złotych na fundusz założycielski Fundacji.

Prof. Jerzy SKUBIS poinformował Senat o przebiegu konkursu na stanowisko dyrektora administracyjnego w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu.

Mgr Barbara OGONOWSKA zajmująca dotychczas to stanowisko uzyskała dwuletni urlop bezpłatny i

wyjechała za granicę. W związku z tym został ogłoszony konkurs na to stanowisko, a Rektor powołał do jego rozstrzygnięcia komisję w składzie: prof. Jerzy SKUBIS, dr Zygmunt KASPERSKI, mgr Teresa BURTNY oraz jako obserwatorzy - przedstawiciele KZ NSZZ"S" i RZ ZNP. Do konkursu zgłosiło się 9 osób. Na pierwszym posiedzeniu komisja przyjęła pod dalszą rozwagę 4 oferty. O wyniku konkursu poinformujemy czytelników w następnym numerze Wiadomości Uczelnianych.

Senat zatwierdził protokół z posiedzenia w dniu 15 kwietnia 1992 r.

STUDIA i STUDENCI

W dniach od 12 do 14 maja odbyły się tradycyjne Piastonalia. Program studenckich igrów, sądząc z informacji, zapowiadał się interesująco. Na ten cel nasza Uczelnia przeznaczyła 5 mln. złotych. Szkoda, że nikt ze studentów nie chciał podzielić się swoimi wrażeniami z Piastonaliów na naszych łamach.

Ze względu na zbyt wysokie koszty, Wyższa Szkoła Inżynierska odłożyła realizację oferty jaką złożyła Tunezja. Zakładała ona praktykę w Polsce 20 tunezyjskich studentów i rewanżowy pobyt naszych studentów w Tunezji. Koszty pobytu Tunezyjczyków w Polsce wyniosłyby ok. 50 mln. zł.na taki wydatek Uczelnia na razie nie może sobie pozwolić. Może w następnym roku uda się sfinalizować przedsięwzięcie?

Jak poinformowała mgr Marianna DRZYZGA, Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców, które od kilku lat z powodzeniem funkcjonuje w naszej Uczelni, może przyjąć w nadchodzącym roku akademickim około 60 słuchaczy. Aktualnie trwa rekrutacja kandydatów w środowiskach polonijnych byłego Związku Radzieckiego prowadzona przez Biuro Kształcenia Zagranicznego. W składzie jednej z komisji rekrutacyjnych jest dr Piotr STECKIEWICZ z Zakładu Matematyki naszej Uczelni.

8 czerwca br. rozpoczyna się w naszej Uczelni trzytygodniowy kurs przygotowawczy dla kandydatów na studia. Program kursu obejmuje zajęcia z matematyki i fizyki prowadzone po 3 godziny dziennie. Opłata wynosi po 250 tys. zł. za każdy z dwóch przedmiotów.

Spotkanie organizacyjne dla zainteresowanych odbędzie się 8 czerwca br. o godz. 9^{00}, zbiórka w holu przy ul. Mikołajczyka 5.

»Z ŻYCIA UCZELNI«

W dniach 26 kwietnia - 7 maja br. przebywał w Opolu, będąc również gościem naszej Uczelni inż. Adam VINCENT, ekspert British Executive Service Overseas i członek The Institution of Polish Business Club w Londynie. Inż. VINCENT przeprowadził m.in. wykłady na Wydziałach WSI w zakresu marketingu i funkcjonowania przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej. Współorganizatorem pobytu eksperta w Polsce jest oprócz pracowników naszej Uczelni Zarząd Opolskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

—••—

Wydział Mechaniczny WSI zorganizował kolejne seminarium wydziałowe, które odbyło się 29 kwietnia br. Referat na temat: "Teoretyczna i doświadczalna analiza odkształceń powłok obrotowych", wygłosił dr inż. Grzegorz GASIAK. Słuchacze wysoko ocenili zagadnienie i sposób jego przedstawienia.

—••—

13 maja br. w naszej Uczelni przebywała delegacja niemiecka reprezentująca Wspólnotę Europejską w ramach programu ERASMUS zajmująca się ekwiwalencją. Wśród zagadnień, które szczególnie interesowały członków delegacji wymienić można autonomię szkół wyższych, przebieg studiów niepełnych i studia dla pracujących, stan planowanej reformy szkolnictwa wyższego, współpraca uczelni wyższych z gospodarką (komercjalizacja) oraz zmiany programowe w kontekście przyszłej ekwiwalencji.

—••—

Wyższa Szkoła Pedagogiczna wypowiedziała miejsce w Hotelu Asystenta przy ul. Sienkiewicza pracownikom naszej Uczelni. Umowa zawarta w tej sprawie pomiędzy WSP a WSI wygasa z dniem 31 sierpnia 1993 r.. Nie ma więc podstaw prawnych by przed upływem tego terminu nie dotrzymywać jej warunków. Ośmiu pracowników naszej Uczelni ma na razie zapewnione lokum. Pozostaje pytanie co potem?

—••—

Pracownicy Zakładu Chemii Wyższej Szkoły Inżnierskiej przekazali nieodpłatnie odczynniki chemiczne chemikom z WSP. Wartość tych materiałów oscyluje wokół 40 mln. zł.

—••—

W Zakładzie Matematyki oprócz seminariów ze statystyki matematycznej prowadzonych przez profesora GNOTA, prowadzone jest również seminarium szkoleniowe z zakresu zastosowań komputerów w dydaktyce matematyki w szkole wyższej. W każdy czwartek prowadzą je mgr Anna KASPERSKA i dr Zygmunt KASPERSKI.

—••—

W ramach wykładu z Techniki Wysokich Napięć studenci "elektrycy" odbyli kilka specjalistycznych wycieczek. Mieli okazję zapoznać się z pracą Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Remontowego "Energoserwis" w Lublińcu oraz obejrzeć stacje wysokich napięć w Kolonowskiem i w Dobrzeniu Wielkim.

—••—

Wydział Budownictwa naszej Uczelni gościł profesora JAMESA ATTWOODA, reprezentanta The Institution of Civil Engineers ze Szkocji. Profesor wygłosił na wydziale dwa referaty. Jeden przeznaczony był dla studentów, drugi dla pracowników: 1. For all the professions in the Construction Industry "C.P.D. IN CONSTRUCTION AND THE INSTITUTES/INSTITUTIONS". 2. For members and students of the Civil Engineering profession. "SOME BRIDGES ON THE RIVER NESS AT INVERNESS". Dla nie znających języka angielskiego przygotowane były tłumaczenia. Referaty wzbudziły duże zainteresowanie.

—••—

Z okazji XXV-lecia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu Wydział Budownictwa przygotował Sesję Naukową. Odbyła się ona 28 maja br. w Auli im. Oswalda Matei przy ul. Katowickiej. Sesja podzielona została na dwie części, a na jej całość złożyły się wystąpienia okolicznościowe referaty oraz dyskusja.

Szczegółowe jej omówienie znajdzie się w czerwcowym numerze Wiadomości Uczelnianych.

—••—

W kwietniu br. odbyło się na Wydziale Budownictwa naszej Uczelni zebranie Polskiej Grupy ds. Współpracy z IAWE (International Associa-

tion for Wind Engineering) przy Komitecie Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN. Wzięli w nim również udział przedstawiciele uczelni krakowskich należących do tego stowarzyszenia. Referaty na temat inżynierii wiatrowej wygłosili prof. Tadeusz CHMIELEWSKI, dr Marian GACZEK i dr Andrzej WDOWICKI oraz mgr inż. Jerzy A. ŻURAŃSKI.

—••—

Rektor, prof. Piotr WACH i prof. Tadeusz CHMIELEWSKI reprezentowali naszą Uczelnię na spotkaniu w Fachhochschule für Technik w Stuttgarcie. W spotkaniu wzięli również udział przedstawiciele trzeciej uczelni, profesorowie z Uniwersytetu w Strassburgu - IUT (Institute Universitaire de Technologie).

Celem wizyty naszej delegacji było przygotowanie dokumentów do programu TEMPUS. Termin złożenia kompletu dokumentów w Brukseli upływa z dniem 31 stycznia 1993 r. Ustalono również terminy następnych spotkań: w październiku br. - w Opolu, w listopadzie - w Strassburgu.

Ponadto prof. Tadeusz CHMIELEWSKI wygłosił w języku niemieckim referat na temat: Drgań losowych i ich zastosowań do opisu dynamicznego działania wiatru na konstrukcje budowlane.

—••—

Dr inż. Józef GIGIEL, adiunkt Katedry Konstrukcji Budowlanych Wydziału Budownictwa uzyskał trzymiesięczne stypendium DAAD w Republice Federalnej Niemiec.

—••—

W dniach od 20-22 maja br. przebywała w Opolu na zaproszenie WSI delegacja Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt w osobach: Prof. Dr. Wolfgang FECHNER - Präsident der Fachhochschule, Ltd. Reg.-Dir. Dr. Jürgen HERZOG - Kanzler der Fachhochschule, Prof. Josef WOLLNY i Dieter FEHN.

Współpraca WSI z Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt trwa już trzeci rok.

W trakcie wizyty omówiono możliwości zatrudnienia naszych profesorów w Uczelni Schweinfurcie oraz niemieckich profesorów w naszej Uczelni.

Szczegółowe uzgodnienia w tym zakresie mają być podjęte w czerwcu br. podczas planowanej wizyty w Schweinfurcie prorektora ds. nauki prof. Jerzego SKUBISA i prof. Rudolfa KOŚMIDRA.

Z Opola delegacja niemieckiej Uczelni udała się do Politechniki Śląskiej w Gliwicach, z którą również współpracuje.

—••—

Na zaproszenie Studium Nauk Społecznych i Ekonomicznych w naszej Uczelni przebywał w dniach 13-17 maja br. prof. Georgi I. TERESZCZENKO z Instytutu Technologii Przemysłu Spożywczego w Oddessie.

Gość został przyjęty przez prorektora ds. nauki prof. Jerzego SKUBISA oraz spotkał się z pracownikami i studentami Wydziału Budownictwa i grupą słuchaczy Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców.

W dniach 1 - 2.05.1992 r. odbyła się z udziałem studentów WSI, I Długodystansowa Jazda Oszczędnościowa ECO 92'. Trasa podzielona została na cztery etapy. Pierwszy wytyczono w okolicach Płocka. Drugi prowadził z Płocka do Olsztyna. Dwa następne zorganizowano na drogach Warmii i Mazur. Łącznie uczestnicy rajdu mieli do pokonania w normalnym ruchu drogowym dystans 673 km ze średnią prędkością w granicach 60-68 km/h.

Na starcie stanęło 20 samochodów w tym: Fiaty 126p, Fiaty 125p, Skody Faworit, Polonez, Łada 2105, Citroen AX, Citroen Visa, Peugeot 205, Ford Escord 1,8D.

Opolscy studenci, członkowie SKN "KLAKSON": Jerzy ARTYMIAK oraz Ireneusz GAŁKA (Wydział Mechaniczny, Eksploatacja Pojazdów i Maszyn) zaprezentowali samochód prototypowy Beskid 106 - dziecko FSM, które jednak nie weszło przedlaty do produkcji seryjnej, trafiło natomiast do Zakładu Samochodów WSI.

Podczas gdy konkurencja stosowała w swoich pojazdach najróżniejsze przeróbki, łącznie z wtryskiem wody do układu zasilania, opolanie ograniczyli się tylko do fabrycznych regulacji Beskida, które-jak się okazało-wystarczyły, by przy umiejętnym wykorzystaniu techniki jazdy: rozbieg-wybieg... wygrać klasę.

Osiągnięto na całej trasie średnie zużycie paliwa 3,50 1/100 km, notując na III etapie nawet 2,67 1/100 km. Ten wynik dał opolanom trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej-zwyciężył Wiesław BIEŃ na PF 126p: 3,08 1/100 km przed Robertem KOBĄ na Citroenie AX: 3.26 1/100 km. Najmniej oszczędny PF 125p spalił natomiast tylko 5,45 1/100 km. Impreza, której patronowała redakcja Gazety Olsztyńskiej była dobrą szkołą jazdy - podkreślił na mecie przewodniczący Zespołu Komisarzy Sportowych. Była to zarazem I eliminacja Jazdy Oszczędnościowej o puchar Mazowsza i o puchar Warmii i Mazur. Jesienią planowane jest przeprowadzenie kolejnych dwóch eliminacji.

Organizator bardzo liczy na udział Beskida, który wszędzie gdzie się pojawi budzi ogromne zainteresowanie.

Można sądzić, że pewne modyfikacje układu zapłonowego, gaźnika, układu wydechowego i układu jezdnego a także zastosowanie w zespole napędowym oleju syntetycznego VAT Syn Gold, pozwolą na poprawienie wyniku.

Należy zaznaczyć, że koszty przygotowania samochodu oraz uczestnictwa opolan w imprezie (ok. 2,5 mln. zł.) zostały w całości poniesione przez sponsorów-przedsiębiorstwa: VAT Eurohandel oraz KOMFORT SA z Opola za pośrednictwem Towarzystwa Przyjaciół WSI.

Wacław HEPNER

NOTATKI
Przewodniczącego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego

W dniu 23 kwietnia odbyło się IX plenarne posiedzenie Rady. Najważniejszym punktem porządku dziennego było zaopiniowanie projektu zmian w ustawie o tytule naukowym i o stopniach naukowych. Przewodniczący Komisji Kadrowej. Prof. Oleś, przedstawił wyniki dyskusji przeprowadzonej na ten temat w wyniku apelu jaki Rada wystosowała do uczelni. Jak już pisałem w poprzednich NOTATKACH, problem wywołał wielkie zainteresowanie: otrzymaliśmy w sumie przeszło 150 listów, w tym 40 od senatów wyższych uczelni. Wyniki tej dyskusji są zupełnie jednoznaczne: znaczna większość korespondentów wypowiada się za pozostawieniem CK (aczkolwiek niemal wszyscy zwracają uwagę na możliwości usprawnień w jej działaniu). W tej sytuacji zadanie Rady było ułatwione: przyjęto uchwałę w której RG (a) opiniuje negatywnie przedstawiony przez resort projekt zmian, oraz (b) wyraża opinię, że w najbliższym czasie nowelizacja ustawy jest niewskazana. Zamyka to więc dyskusję w naszym gronie. Jakie będą dalsze losy projektu - zobaczymy.

Następnie Rada ustosunkowała się do tych głosów w dyskusji, które sugerowały usprawnienia w pracy CK. Przyjęto stanowisko w którym podkreśla się potrzebę szerszego niż dotąd przekazywania przez CK uprawnień w zakresie kontroli habilitacji Radom Wydziału (Naukowym) o odpowiednim poziomie. Ponadto większość szczegółowych sugestii została zestawiona przez prof. Olesia i przekazana Centralnej Komisji. Mam nadzieję, że Komisja przedstawi w krótkim czasie środowisku swój pogląd na te sprawy.

W sumie odnoszę wrażenie, że przeprowadzona dyskusja była bardzo pożyteczna: umożliwiła sformułowanie poglądu środowisk wyższych uczel-

ni, oraz doprowadzi (mam nadzieję) do poprawy działania Centralnej Komisji. Jeszcze raz dziękuję wszystkim, którzy zechcieli wziąć w niej udział.

Niewątpliwie trudniejsze będzie zaopiniowanie projektu zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym, ponieważ jest to znacznie szerszy wachlarz zagadnień. Oczywiście, również w tym przypadku Rada pragnie oprzeć się przede wszystkim na opiniach uczelni. Dlatego jeszcze raz apeluję o nadsyłanie wypowiedzi i przemyśleń. Z przyjemnością stwierdzam, że list prof. Osiowskiego w tej sprawie został bardzo dobrze przyjęty. Pierwsze odpowiedzi już nadchodzą i wskazują na dość jednolite opinie w większości spraw. Być może więc kontrowersje są mniejsze niż można by sądzić.

Pragnę jednak w tym miejscu przypomnieć, że Rada winna wyrazić swoją opinię na posiedzeniu w dniu 21 maja. Dlatego zebranie Zespołu prof. Osiowskiego (na którym będzie sformułowany wstępny projekt uchwały RG) odbędzie się już 13 maja, tak aby projekt mogły następnie rozważyć Komisje: Dydaktyczna, Rozwoju i Kadrowa, oraz Prezydium Rady. Wobec tego opinie otrzymane w pierwszej dekadzie maja będą miały największe znaczenie.

Resort przedstawił też do zaopiniowania trzy projekty zarządzeń w sprawach finansowych.

(a) projekt podziału dotacji budżetowej 1992 pomiędzy uczelnie. Projekt przewiduje (w przybliżeniu), że 70 % dotacji podzieli się proporcjonalnie do dotacji otrzymanej przez uczelnie w roku 1991, 25 % proporcjonalnie do liczby studentów (z uwzględnieniem kosztu kształcenia, obliczonego na podstawie średniej w grupach uczelni), a 5 % stanowi rezerwę resortu.

W tej sprawie Rada przyjęła uchwałę, która (a) wyraża zaniepokojenie faktem, że tak ważny dokument został opracowany dopiero teraz, oraz (b) zwraca uwagę, że przyjęte kryteria podziału nie są zgodne z ustaleniami przyjętymi w uchwale Rady z dnia 28 listopada 1991 (w uchwale tej RG postulowała m.in., aby co najmniej 70 % dotacji dzielić proporcjonalnie do liczby studentów, aby jakość kształcenia wpływała na wysokość dotacji, oraz aby koszty kształcenia oceniać dla poszczególnych kierunków, a nie dla całych uczelni).

Obecny na posiedzeniu Min. Stelmachowski zgodził się, że przedstawiony projekt jest zły, ale stwierdził, że w sytuacji drastycznego ograniczenia środków nie są możliwe żadne działania, które modyfikowałyby status quo. Musiałyby one bowiem doprowadzić do upadku niektórych uczelni, co jest dla resortu trudne do zaakceptowania - zwłaszcza wobec planów znacznego zwiększenia liczby studentów (przyznaję, że nie bardzo rozumiem skąd resort ma pewność, że bez zmian w systemie finansowania wszystkie szkoły będą mogły się utrzymać). Profesor uważa więc, że jest to projekt tymczasowy i obiecuje intensywne prace nad opracowaniem nowego algorytmu, który będzie obowiązywał w następnych latach.

Osobiście przyjąłem tę deklarację z pewną nadzieją (lepiej późno niż wcale), aczkolwiek dotychczasowe doświadczenie dowodzi, że zapewne właściwsza jest postawa sceptyka. Bo niezależnie od przyczyn, pozostaje faktem, że znowu straciliśmy rok dla reformy systemu edukacji. Co ważniejsze, uczelnie dostały bradzo wyraźny sygnał, że bezpieczniej jest zachować dotychczasowy system, niż próbować zmian.

Na marginesie pragnę poinformować, że zespół RG d/s podziału budżetu zakończył swoją pracę i przedstawił resortowi (oraz uczelniom) ostateczną wersję algorytmu, który omawiałem już tutaj kilkakrotnie. Wersja ta uwzględnia nadesłane z uczelni uwagi krytyczne. Równocześnie rozpoczynamy pracę nad próbą oceny kosztów kształcenia (dla różnych kierunków studiów). Bardzo proszę o kontakt wszystkie osoby, które mają w tej sprawie jakieś doświadczenie. W czasie dyskusji nad podziałem dotacji budżetowej padły również pytania o bezwzględną wielkość dotacji i o znany z prasy problem "dziury" w budżecie przedstawionym przez resort. Min. Stelmachowski wyjaśnił, iż liczy że sejm przychyli się do wniosku komisji nauki i doda 1,6 biliona złotych, które są niezbędne do zrównoważenia budżetu. Z odpowiedzi na pytanie "co będzie, gdy Sejm odmówi?", minister wykręcił się żartem (zresztą dobrym).

(b) projekt zarządzenia w sprawie nowej siatki płac dla nauczycieli akademickich.

Jest to zarządzenie, które realizuje obiecywane nam od pewnego czasu podwyżki płac. Zanim NOTATKI dotrą do zainteresowanych, będzie ono powszechnie znane, więc nie będę go dokładnie opisywał. Opinia RG sprowadziła się do następujących uwag: (a) poparto znaczne zwiększenie różnicy pomiędzy dolnym i górnym pułapem zarobków na wszystkich stanowiskach (decyzja ta przybliża uczelnie do samodzielnego - docelowo-decydowania o siatce płac); (b) skrytykowano układ stanowisk, który pozostaje niezmieniony od wielu lat i często nie odpowiada obecnej sytuacji (c) z tego samego powodu skrytykowano relacje płac pomiędzy różnymi stanowiskami (d) zażądano, aby nowa siatka płac nie mogła prowadzić do obniżki dotychczasowego wynagrodzenia (obecnie taka możliwość teoretycznie istnieje); (e) jako nie do przyjęcia uznano stawki wynagrodzeń za udział w egzaminach wstępnych (resort proponuje 6000 złotych za 1 egzamin).

Moim (zupełnie osobistym) zdaniem zarządzenie to jest dowodem iż powszechne przekonanie o tym, że "z pustego i Salomon nie naleje" może być zakwestionowane. Autorzy zrealizowali bowiem obiecane podwyżki nie mając pieniędzy! Pomysł jest genialnie prosty: zwiększono (i to znacznie) górne pułapy wynagrodzeń na wszystkich stanowiskach, pozostawiając dolne niemal bez zmian. W ten sposób każdy uzyskuje prawo do podwyżki - o ile uczelnia ma pieniądze. Pozostaje nam więc jedynie smętna zaduma nad różnicą pomiędzy prawem do podwyżki a samą podwyżką .

(c) projekt zarządzenia w sprawie nowej siatki płac dla pracowników, którzy nie są nauczycielami akademickimi.

Zarządzenie przyjęto bez większych zastrzeżeń (zaproponowano tylko podniesienie górnego pułapu uposażenia dla dyrektora administracyjnego uczelni).

Następnie Rada zaopiniowała ok. 10 projektów nowych zarządzeń naszego resortu, oraz MON i MSW (wszystkie dotyczyły oczywiście szkół wyższych - sprawą min. Parysa nie zajmowaliśmy się). Ponadto Rada zaopiniowała negatywnie projekt zarządzenia Rady Ministrów, który ogranicza uprawnienia nauczycieli akademickich w przypadku choroby.

Wróciła znowu sprawa kierunków studiów. Rada zaakceptowała ustalenia podjęte na spotkaniu dziekanów wydziałów filozoficzno-historycznych (pisałem o nim w poprzednich NOTATKACH) i postanowiła wprowadzić 5 kierunków "unikatowych" archeologia, etnologia, historia sztuki, kulturoznawstwo i muzykologia. Równocześnie zlikwidowano dwa kierunki: nauka o kulturze i nauka o sztuce. Warunkiem prowadzenia kierunku unikatowego jest zatrudnienie sześciu profesorów lub dr. habilitowanych, w tym czterech o określonej specjalności. O podjęciu tej decyzji zdecydował przede wszystkim fakt, że są to kierunki tradycyjne, które były prowadzone w polskich uczelniach już przed wojną (niektóre przed pierwszą) i to bez przerwy. Ich likwidacja była więc odczytana jako naruszenie wieloletniej tradycji. Ponieważ jednak kierunki te są na ogół mało liczne, zostały również obniżone dla nich kryteria kadrowe.

Ustalono, że pozostałe sprawy dotyczące kierunków studiów Rada rozpatrzy po wakacjach (prawdopodobnie w listopadzie).

Rada rozpatrzyła cztery wnioski o utworzenie nowych uczelni niepaństwowych. Zaopiniowano pozytywnie Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania w Bielsku. Wnioski Europejskiej Akademii Sztuk, oraz Wyższej Szkoły Zarządzania i Marketingu (obie w Warszawie) odesłano w celu uzyskania dodatkowych wyjaśnień. Wniosek Mazurskiej Szkoły Pedagogicznej (w Olecku) odesłano do zaopiniowania przez filię UW w Białymstoku.

Zaopiniowano negatywnie trzy wnioski o zmiany organizacyjne w uczelniach, poparto osiem wniosków o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych (cztery odrzucono).

Ponadto Rada zajęła stanowiska w sprawie (I) zaostrzenia kryteriów transferu technologii przez COCOM (apel do resortu o interwencję poprzez MSZ) (II) nostryfikacji dyplomów medycznych (konieczność renegocjacji umów o równorzędności dyplomów krajów byłego bloku wschodniego), (III) doktoratów i habilitacji w zakresie nauk farmaceutycznych, (IV) polityki redakcyjnej, niektórych czasopism naukowych(wyrażono dezaprobatę dla żądania przez redakcję zgody przełożonego autorów na publikację pracy). Dokumenty te można otrzymać w biurze RG.

To chyba wszystkie istotne sprawy na tym zebraniu. Wobec tego na zakończenie jeszcze kilka informacji.

Do Rady wpłynęła już formalna wiadomość o podjęciu prac nad utworzeniem uniwersytetu w Białymstoku. Otrzymaliśmy również sygnał, że taka sama inicjatywa będzie zgłoszona w najbliższym czasie przez środowisko Opola.

Przed wakacjami odbędą się jeszcze dwa posiedzenia Rady. 21 maja najważniejszym problemem będzie zaopiniowanie projektu zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym. W czerwcu posiedzenie odbędzie się w Kielcach (15-17) i będzie poświęcone przede wszystkim problematyce małych uczelni. W czasie tego posiedzenia odbędzie się spotkanie z rektorami. Spotkanie jest organizowane przez prof. Kołłątaja, rektora WSP w Kielcach, do którego proszę zwracać się o bliższe dane.

Rada nie otrzymała żadnej odpowiedzi z Ministerstwa Finansów w sprawie podatku od zagranicznych stypendiów naukowych (o naszym wystąpieniu informowałem w poprzednich NOTATKACH). Jest to niepokojące, chociaż być może spowodowane wielkim obciążeniem tego resortu w ostatnim okresie. Zwróciliśmy się więc dodatkowo do Min. Stelmachowskiego, aby bezpośrednio interweniował w tej sprawie. Wydaje mi się, że mogłaby tu również pomóc bezpośrednia interwencja ze strony uczelni w Ministerstwie Finansów. Apeluję więc o jej podjęcie. Sprawa jest pilna i dramatycznie ważna.

Andrzej Białas

SPRAWOZDANIE CENTRALNEJ KOMISJI DO SPRAW TYTUŁU NAUKOWEGO I STOPNI NAUKOWYCH Z DZIAŁALNOŚCI W 1991 R.

(ciąg dalszy z poprzedniego numeru "Wiadomości Uczelnianych")

W załącznikach nr 2, 3 i 4 przedstawiono niektóre dane liczbowe, dotyczące wyników działalności Centralnej Komisji. W zestawieniach tych nie uwzględniono 114 wniosków o wznowienie postępowania w trybie art. 44 ustawy - ten rodzaj wniosków ma jednorazowy, przejściowy charakter. Zostaną one omówione oddzielnie w dalszej części sprawozdania.

Centralna Komisja w omawianym okresie rozpatrzyła 542 wnioski o nadanie tytułu naukowego profesora, odmawiając w 42 przypadkach (7,7%) przedstawienia kandydatów do tego tytułu.

Jest to początek działalności, gdy kształtują się dopiero kryteria oceny kandydatów do nowego, jedynego tytułu naukowego profesora.

W omawianym okresie rozpatrzono 673 wnioski o zatwierdzenie habilitacji, wydając w 56 przypadkach (8,3%) odmowy zatwierdzenia uchwał rad wydziałów i rad naukowych.

W ostatnich latach mamy do czynienia z wyraźnym wzrostem liczby przewodów habilitacyjnych, np. w 1990 r. rozpatrzono przeszło 1000 wniosków o zatwierdzenie habilitacji (w 1986 - 566, w 1987 - 637, w 1988 - 689, w 1989 - 788).

Jest więc możliwe, że poziom wymagań stawianych habilitantom w radach wydziałów i radach naukowych obniżył się, co znajdzie odzwierciedlenie w wynikach postępowania Centralnej Komisji.

Poziom wniosków awansowych (profesury, habilitacje) w świetle danych statystycznych jest znacznie zróżnicowany w zależności od dziedziny nauki, której te wnioski dotyczą. Tradycyjnie wysokie noty otrzymują wnioski z nauk ścisłych (matematyka, fizyka).

Stosunkowo wysoki odsetek negatywnie rozpatrzonych wniosków zanotowano natomiast w dwu największych grupach wniosków, a mianowicie naukach technicznych (13,3% - profesury, 9,3% - habilitacje) oraz w naukach humanistycznych (7,3% - profesury, 8,2% - habilitacje).

Zwraca uwagę ponadto wysoki odsetek odrzuconych wniosków o tytuł naukowy profesora w naukach rolniczych (ok. 16%).

Habilitacje i wnioski o nadanie tytułu naukowego profesora były przedmiotem szczegółowego postępowania opiniodawczego. Stosuje się tu zasadę, że po pierwszej negatywnej opinii powołuje się obligatoryjnie drugiego recenzenta. W niektórych sprawach, nawet po negatywnych wynikach głosowania, powołuje się jeszcze dodatkowych recenzentów, jeśli przebieg dyskusji, daleki od jednomyślności wynik głosowania, wskazuje na szansę pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy.

Co najmniej jednego dodatkowego recenzenta powołuje się także wówczas, gdy po pierwszej, pozytywnej opinii, wynik głosowania jest negatywny.

Ustawa przewiduje możliwość wystąpienia, w określonym terminie do Centralnej Komisji o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W 1991 r. Centralna Komisja wydała 32 decyzje w sprawach wystąpień o ponowne rozpatrzenie wniosków o zatwierdzenie habilitacji. Dotyczyły one spraw habilitacyjnych rozpatrzonych poprzednio przez byłą CKK.

Po ponownym przeprowadzeniu postępowania Centralna Komisja w czterech przypadkach zmieniła decyzje CKK i zatwierdziła habilitację.

Nie stwierdzono przy tym przypadków rażących pomyłek, aczkolwiek po zasięgnięciu dodatkowych opinii, wymianie poglądów z radami wydziałów (radami naukowymi) i ich recenzentami, którym umożliwiono bezpośredni udział w dyskusji, Centralna Komisja uznała, że zmiana decyzji jest możliwa.

W pozostałych przypadkach postępowanie Centralnej Komisji potwierdziło zasadność podjętych poprzednio decyzji.

W omawianym okresie rozpatrzono 23 odwołania od uchwał rad wydziałów i rad naukowych w przewodach doktorskich i habilitacyjnych.

W 12 przypadkach odwołania uwzględniono uznając, że rady popełniły istotne uchybienia proceduralne albo, że nie wykorzystały możliwości wyjaśnienia wątpliwości i różnicy zdań w ocenie, powstałych w toku przewodu bądź, że przedstawione oceny i przebieg dyskusji pozostają w rażącej sprzeczności z wynikami głosowania.

W tych przypadkach Centralna Komisja uznała za potrzebne ponowne rozpatrzenie sprawy w tej lub innej jednostce naukowej, nie sugerując ze swej strony ostatecznego wyniku przewodu.

W 1991 r. Centralna Komisja rozpatrzyła 114 wystąpień o wznowienie postępowania zgłaszanych na podstawie art. 44 ustawy, w sprawach rozstrzygniętych przez ostatnie 18 lat przez byłą CKK. Wymieniony przepis wprowadzony został do ustawy z inicjatywy Senatu RP, który w uzasadnieniu tej inicjatywy podzielił pogląd środowisk naukowych, że niektóre decyzje byłej CKK mogły wynikać z pozamerytorycznych, głównie politycznych przesłanek i że decyzje takie powinny zostać zweryfikowane, niezależnie od upływu czasu od ich podjęcia.

Zał. 3

Liczba spraw rozpatrzonych przez Centralną Komisję do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w 1991 r. z udziałem poszczególnych sekcji

Rodzaj sprawy		Łącznie Komisja		Sekcja I		Sekcja II		Sekcja III		Sekcja IV		Sekcja V		Sekcja VI		Sekcja VII	
		ogółem		pozyt.	negat.	pozyt.	negat.	pozyt.	negat.	pozyt.	negat.	pozyt.	negat.	pozyt.	negat.	pozyt.	negat.
Tytuł profesora		542	673	109	9	45	4	114	13	86	4	90	4	55	8	1	1
Habilitacja		673	617	139	11	59	10	122	3	72	16	113	4	107	12	5	1
Uprawnienia do nadawania stopni nauk.		39	29	7	-	1	-	3	1	-	-	12	2	6	8	-	-
Odwołania od uchwał RW/RN		23	12	1	1	4	-	-	1	-	3	2	4	5	2	-	1
Odwołania od decyzji CK		32	4	1	3	-	4	1	4	1	4	1	5	-	8	-	1
Inne /zgoda na wszczęcie postępowania o nadanie tyt. nauk. bez habilitacji/		5	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	2	-	-
Wszystkie rodzaje spraw - razem		1314	1162	257	24	109	18	240	22	159	27	218	21	173	40	6	3

sekcje: I - Nauk Humanistycznych i Społecznych, II - Nauk Ekonomicznych, III - Nauk Biologicznych, Rolniczych i Leśnych, IV - Nauk Medycznych, V - Nauk Matematycznych, Fizycznych, Chemicznych i Nauk o Ziemi, VI - Nauk Technicznych, VII (sekcja doraźna) - Nauk Wojskowych.

Omawiany przepis dawał właściwym dla danej sprawy organom kolegialnym (rada wydziału, rada naukowa, senat szkoły wyższej) prawo wystąpienia o wznowienie postępowania w ciągu roku od wejścia w życie ustawy.

Większość spośród zgłoszonych wniosków (102 tj. 89%) została oddalona. Wnioskodawcy potraktowali na ogół art. 44 jako dodatkową możliwość złożenia odwołania.

Podstawą takich wystąpień była zazwyczaj polemika merytoryczna, bez przedstawienia dowodów albo chociaż uprawdopodobnionych okoliczności uzasadniających uchylenie prawomocnej decyzji i wznowienie postępowania (np. że przy podejmowaniu decyzji naruszone zostało obowiązujące prawo).

Argumenty, że kandydat do awansu już po podjęciu decyzji przez CKK wzbogacił swój dorobek naukowy, również nie mogą uzasadniać żądania uchylenia tej decyzji i wznowienia postępowania. Istotny dla sprawy jest tu bowiem stan faktyczny i prawny w chwili podejmowania kwestionowanej decyzji.

W 12 przypadkach Centralna Komisja uznała, że przebieg postępowania CKK, argumenty używane w ocenie albo okoliczności towarzyszące przewodowi habilitacyjnemu nie dają niezbędnych gwarancji, że podjęta decyzja jest wynikiem stosowania merytorycznych kryteriów oceny.

W tych sprawach postępowanie zostało wznowione.

Zał. 4

Wnioski o nadanie tytułu naukowego i o zatwierdzenie habilitacji rozpatrzone w 1991 r.

Nauki /dziedzina/	tytuł naukowy profesora			habilitacja		
	ogółem	pozyt.	negat.	ogółem	pozyt.	negat.
chemiczne	38	36	2	31	31	-
ekonomiczne	48	44	4	67	57	10
farmaceutyczne	5	5	-	11	7	4
fizyczne	24	24	-	43	43	-
humanistyczne	96	89	7	134	123	11
kultury fizycznej	3	3	-	3	2	1
leśne	2	2	-	1	1	-
matematyczne	13	13	-	15	15	-
medyczne	80	76	4	71	59	12
prawne	14	12	2	14	14	-
przyrodnicze	45	45	-	56	53	3
rolnicze	81	68	13	74	72	2
techniczne	75	65	10	140	127	13
teologiczne	6	6	-	2	2	-
weterynaryjne	11	11	-	6	6	-
wojskowe	1	1	-	5	5	-
łącznie	542	500	42	673	617	56

VI. Działalność problemowa

Jak wcześniej wspomniano, przed Centralną Komisją stoi zadanie opracowania nowego wykazu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z których nadawane są: tytuł naukowy i stopnie naukowe.

Mimo, iż CK większość czasu i wysiłku poświęciła na załatwianie zaległych i bieżących wniosków personalnych - nakazywała to troska o interes pracowników nauki - wiele uwagi skierowała na zagadnienia ogólne.

W 1991 r. zgromadzone zostały propozycje różnych środowisk naukowych dotyczące zmian w obowiązującym wykazie. Są one niejednokrotnie sprzeczne ze sobą, nie zawsze uwzględniają możliwości i warunki wynikające z obowiązującej ustawy (konieczność sprostania wymogom formalnym, dotyczącym zatrudnienia w jednostce naukowej odpowiedniej liczby specjalistów z dziedziny i dyscypliny nauki). Propozycje nowej struktury dziedzin i dyscyplin zostały wstępnie przedyskutowane w sekcjach Centralnej Komisji. Na II posiedzeniu plenarnym Centralnej Komisji w grudniu 1991 r. prowadzenie dalszych prac powierzono Prezydium Centralnej Komisji. Prace nad tym zagadnieniem są znacznie zaawansowane.

Opracowany został ponadto projekt komentarza do przepisów ustawowych, zawierający bliższe określenie kryteriów oceny kwalifikacji kandydatów do awansu naukowego i zasad prowadzenia postępowania awansowego. Komentarz ten miałby zastosowanie w praktyce opiniodawczej Centralnej Komisji, prezentowałby jej stanowisko w omawianych sprawach wobec jednostek naukowych, stanowiąc równocześnie pewnego rodzaju wytyczne dla działalności rad wydziałów i rad naukowych.

Jedną z istotnych spraw wymagających praktycznego uregulowania jest wytyczenie poziomu wymagań stawianych kandydatom do tytułu naukowego profesora, który zastąpił dwa poprzednio obowiązujące tytuły. Sprawa ta obok wymagań stawianych doktorom habilitowanym jest obecnie przedmiotem dyskusji, gromadzone są uwagi i propozycje. Również w tej dziedzinie praca jest zaawansowana.

Istotny wpływ na przyjęte rozwiązania będzie też miała praktyka opiniodawcza w pierwszym okresie działalności.

W omawianym okresie trwały też prace nad wydaniem przepisów w sprawie nowego trybu zgłaszania wniosków o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych i wydaniem jednolitego wykazu jednostek uprawnionych do nadawania tych stopni, a także nad wytycznymi w sprawie dokumentowania spraw zgłaszanych do rozpatrzenia w Centralnej Komisji. Opracowanie tych przepisów zostało po-

przedzone razważeniem warunków merytorycznych, zwłaszcza jakościowych, które winna spełniać jednostka wyposażona w uprawnienia w omawianej sprawie. Ich zakończenie przewidywane jest w pierwszym półroczu 1992 r.

Najpilniejszym zadaniem Centralnej Komisji w 1991 r. było zlikwidowanie znacznych zaległości w rozpatrywaniu indywidualnych spraw awansowych, nagromadzonych przed powstaniem Komisji .

Zadanie to zdominowało na dłuższy okres działalność Centralnej Komisji.

Obecnie, wobec postępów w bieżącej działalności, Centralna Komisja podjęła działania o charakterze ogólniejszym, m.in. związane z jej ustawowymi funkcjami organu analizującego i kontrolującego poziom działalności jednostek w zakresie nadawania stopni naukowych.

Przygotowuje się obecnie założenia działalności w tym zakresie; kwestiom tym Centralna Komisja zamierza poświęcić znacznie więcej uwagi.

Dla prawidłowego i skutecznego wypełniania ustawowych funkcji Centralna Komisja nawiązała robocze kontakty z instytucjami państwowymi uczestniczącymi w życiu naukowym kraju tj. z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Komitetem Badań Naukowych, Polską Akademią Nauk, Radą Główną Szkolnictwa Wyższego i Radą Wyższego Szkolnictwa Artystycznego (tej ostatniej Centralna Komisja przekazała część swych kompetencji - w zakresie przewidzianym ustawą). Nawiązane zostały robocze kontakty z kancelarią Prezydenta RP - sprawnie układa się tu współpraca w sprawach związanych z nadawaniem tytułu naukowego. W uroczystym wręczaniu nominacji profesorskich Centralną Komisję reprezentuje jej przewodniczący. Należy przy tym podkreślić, że zasadnicze znaczenie dla prawidłowego wypełniania przez CK jej funkcji ma jej społeczny charakter, reprezentatywność i niezależność, wyrażająca się m.in. tym, że nie jest ona organem ani agendą żadnego resortu, któremu podlegają pracownicy nauki.

Jerzy Pelc

OSTATECZNA WERSJA ALGORYTMU PODZIAŁU BUDŻETU NA SZKOLNICTWO WYŻSZE

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego zatwierdziła projekt algorytmu podziału budżetu na działalność podstawową szkół wyższych (płace, aparatura, utrzymanie budynków itp.). Podstawowe zasady z poprzednich wersji algorytmu zostały zachowane - uproszczono jedynie klasyfikację kierunków - zamiast dotychczasowych trzech grup zostały dwie - klasa A i B. O zakwalifikowaniu do jednej z klas decyduje jedynie stosunek R/s, gdzie R - współczynnik charakteryzujący kadrę nauczającą, s - liczba studentów "obliczeniowych". Współczynniki R i s liczy się analogicznie jak w poprzedniej wersji algorytmu. Ponieważ szczegółowy opis algorytmu był podany w Wiadomościach ograniczę się tutaj jedynie do podania konsekwencji ewentualnego wprowadzenia tego algorytmu dla naszej Uczelni. Po dokładnej analizie algorytmu oraz stanu kadrowego Uczelni można stwierdzić, że "potencjalnie" silnie mieścimy się w grupie A (spadek do grupy B jest bardzo groźny - powoduje zmniejszenie dotacji o ponad połowę!). Nasze potencjalne możliwości kształcenia przy obecnej kadrze naukowo-dydaktycznej bez groźby spadku do klasy B przedstawia poniższa tabela.

Grupa	Maksymalne liczby studentów		Liczba studentów obliczeniowych obecnie
	tylko na studiach mgr.	tylko na studiach inż.	
Budownictwo	420	606	260
Elektrotechnika i Mechanika	1015	1580	664
Razem	1485	2252	924

Uwagi do danych zamieszczonych w tabeli.

1. W rubryce "maksymalne liczby studentów" podałem takie liczby, których przekroczenie powodowałoby spadek do klasy B. Jeżeli będziemy prowadzić studia mieszane (magisterskie i inżynierskie) to liczba studentów winna się mieścić pomiędzy maksymalnymi liczbami liczonymi osobno dla tych rodzajów studiów.
2. Rubryka RAZEM zawiera więcej studentów niż wynika z sumowania, gdyż uwzględniłem dodatkowo kadrę profesorów z Instytutu Mat. Fiz. Chem. i Studium Nauk Społecznych i Ekonomicznych, którą można przydzielić do dowolnej grupy.
3. Projekt zakłada, że finansowanie Uczelni (grupy) będzie proporcjonalne do liczby studentów z uwzględnieniem współczynnika kosztów kształcenia w danej grupie. Współczynniki kosztów kształcenia są: 1.0; 1.5; 2.0; 2.5. Dla naszej Uczelni są one korzystne gdyż dwa wydziały (Elektrotechniki i Mechaniczny) mają współczynnik najwyższy 2.5, a wydział Budownictwa 1.5.

   Bardzo niekorzystnie natomiast wypadamy jeżeli chodzi o liczbę kształconych studentów. Naszą sytuację można porównać do zakładu produkcyjnego, wyposażonego w maszyny i produkującego mniej niż 50 % tego co mógłby wyprodukować. Mamy zatem duże "rezerwy" i możemy bez obawy przyjmować większe liczby studentów na I rok studiów.

   Na zakończenie podam jeszcze parę danych, które wynikają z przedstawionego algorytmu:

   1) W grupie A jeden profesor z tytułem zwiększa "potencjał" grupy o 35 studentów na studiach magisterskich lub o 46 na studiach inżynierskich. Analogiczne liczby dla pracowników posiadających stopnie: dr. habilitowanego 25 lub 33
      dr 5 lub 7

   2) Na studiach zawodowych przy minimalnej obsadzie 2 prof. z tytułem + 2 dr. hab. + 6 dr. można kształcić w grupie A do 200 studentów "obliczeniowych", a dla studiów magisterskich (3 prof. + 5 dr. hab.+ + 15 dr.) do 305 studentów.

Zygmunt Kasperski

Z OSTATNIEJ CHWILI

Został rozstrzygnięty konkurs na stanowisko dyrektora administracyjnego WSI w Opolu. Do konkursu zgłosiło się 9 kandydatów:

mgr ekonomii Anna Boczar
mgr inż. elektryk Leszek Plewnia
mgr prawa Wiesław Henzler
dr inż. mechanik Adam Micker
inż. elektryk Konstanty Drzewiński
inż. elektryk Tadeusz Kubat
mgr ekonomii Barbara Pęczak
mgr inż. elektronik Ryszard Zembala
mgr techniki Jan Janiszewski

Pierwsze posiedzenie komisji odbyło się 18 maja i w jego wyniku do dalszej części konkursu zakwalifikowano 4 osoby: A. Boczar, L. Plewnia, W. Henzler, A. Micker.

Po rozmowie z kandydatami, komisja opierając się na warunkach konkursu i uwzględniając doświadczenie kierownicze kandydatów dokonała wyboru dyrektora administracyjnego, którym został mgr Wiesław Henzler. Kierownikiem Działu Kadr i Spraw Socjalnych została mgr Anna Boczar.

Redakcja: Krystyna Duda, Andrzej Michniewicz
Grafik: Elżbieta Ciechocińska
Korekta: Małgorzata Kalinowska

Pow. w DW WSI zam. 41/92 nakład 300 egz.